

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 11/14

Luxemburg, 23 januari 2014

Conclusie van de advocaat-generaal in zaak C-487/12
Vueling Airlines SA/Instituto Galego de Consumo de la Xunta de Galicia

Volgens advocaat-generaal Bot is de Spaanse regeling die luchtvaartmaatschappijen verbiedt het inchecken van bagage in rekening te brengen via een facultatieve prijstoelage, in strijd met het Unierecht

Luchtvaartmaatschappijen moeten echter wel op duidelijke, transparante en ondubbelzinnige wijze aan het begin van het boekingsproces aan hun klanten kenbaar maken welke tarieven voor het inchecken van bagage op een opt-inbasis worden aangeboden

De Spaanse wetgeving verbiedt luchtvaartmaatschappijen het inchecken van bagage van passagiers in rekening te brengen via een facultatieve prijstoelage.

In augustus 2010 verhoogde de luchtvaartmaatschappij Vueling de basisprijs van de door mevrouw Arias Villegas gekochte vliegtickets (241,48 EUR) met 40 EUR omdat zij online twee koffers had ingecheckt. Daarop diende mevrouw Arias Villegas een klacht in tegen Vueling, omdat de luchtvervoerovereenkomst met deze luchtvaartmaatschappij in haar ogen een oneerlijk beding bevatte. Vervolgens legde het Instituto Galego de Consumo de la Xunta de Galicia (consumentenorgaan van de regionale regering van Galicië) een administratieve sanctie van 3 000 EUR aan Vueling op.

Tegen die achtergrond wenst de Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n° 1 de Ourense (bestuursrechtbank nr. 1 Ourense, Spanje), waarbij de zaak aanhangig is gemaakt, van het Hof te vernemen of de Spaanse wetgeving zich verdraagt met de in het Unierecht verankerde vrije prijsvorming¹. Het gaat er dus om of het bedrijfsmodel dat door een aantal luchtvaartmaatschappijen, met name door lowcostmaatschappijen, sinds de liberalisering van de luchtvaart wordt gehanteerd, onverenigbaar is met het Unierecht.

In zijn conclusie van vandaag geeft advocaat-generaal Y. Bot het Hof in overweging te antwoorden dat **het Unierecht voor luchtvaartmaatschappijen voorziet in een vrije prijsvorming die alle op de uitvoering van de luchtvervoerovereenkomst betrekking hebbende commerciële activiteiten, waaronder ook het inchecken van bagage, omvat.**

Luchtvaartmaatschappijen hebben dus de keuze om de tarieven voor ingecheckte bagage in de basisprijs van het vliegticket op te nemen of deze tarieven als een facultatieve prijstoelage aan te bieden.

De advocaat-generaal wijst erop dat dit niet geldt voor handbagage, die de luchtvaartmaatschappij gratis dient te vervoeren. In tegenstelling tot ingecheckte bagage is handbagage uitsluitend de verantwoordelijkheid van de passagier. Bovendien is er in dat geval helemaal geen sprake van een commerciële activiteit die door de luchtvaartmaatschappij wordt verricht, aangezien aan handbagage geen kosten zijn verbonden voor het inchecken, traceren en bewaren ervan, wat wel het geval is bij ingecheckte bagage. Daarnaast heeft het bij zich kunnen dragen en onder zijn persoonlijke hoede kunnen houden van de voorwerpen die als de meest waardevolle of meest noodzakelijke worden beschouwd, te maken met de menselijke waardigheid.

¹ Artikel 22 van verordening (EG) nr. 1008/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 24 september 2008 inzake gemeenschappelijke regels voor de exploitatie van luchtdiensten in de Gemeenschap (PB L 293, blz. 3).

Volgens de advocaat-generaal is de Spaanse wetgeving dus in strijd met het Unierecht. Hij stelt zich op het standpunt dat met die wetgeving een overheidsregeling die bij de deregulering en liberalisering van de luchtvaart door de Uniewetgever was afgeschaft, weer wordt ingevoerd. Tenzij voor vluchtroutes waarbij er sprake is van een openbare dienst, en voor heffingen die door de overheid of luchthavenexploitanten worden opgelegd², mogen de lidstaten immers geen toezicht meer houden op de door luchtvaartmaatschappijen gehanteerde prijzen, de tariefvoorwaarden en de aard van de diensten die in de basisprijs van het vliegticket kunnen worden opgenomen.

Bovendien doet de Spaanse wetgeving afbreuk aan het door de Uniewetgever beoogde doel om te komen tot een meer efficiënte, samenhangende en uniforme toepassing van de Uniewetgeving met betrekking tot de interne luchtvaartmarkt. Het Unierecht heeft als doel te voorkomen dat de mededinging wordt verstoord doordat de regels op nationaal niveau verschillend worden toegepast, en ervoor te zorgen dat de consument de prijzen voor luchtdiensten daadwerkelijk kan vergelijken. Aangezien er bij luchtvervoer van nature sprake is van een internationale markt waarop luchtvaartmaatschappijen van dezelfde grootte gebruikmaken van boekings tools die thans geen grenzen meer kennen, moeten hun activiteiten daadwerkelijk worden beheerst door gemeenschappelijke regels voor alle lidstaten van de Unie. De Spaanse regeling is duidelijk niet in overeenstemming met dat doel.

De bevoegde nationale autoriteiten dienen zich er wel van te vergewissen dat luchtvaartmaatschappijen bij het in rekening brengen van het inchecken van bagage voldoen aan de verplichtingen die op hen rusten op grond van de bescherming van de rechten van de consument³. **Luchtvaartmaatschappijen moeten reeds bij aanvang van de boeking door de klant op duidelijke, transparante en ondubbelzinnige wijze kenbaar maken welke tarieven gelden voor het inchecken van bagage, en de klant de mogelijkheid bieden om de betrokken dienst op een opt-inbasis te aanvaarden of te weigeren.**⁴

In deze zaak staat het dus aan de nationale rechter om na te gaan of Vueling jegens mevrouw Arias Villegas aan die verplichtingen heeft voldaan.

NOTA BENE: De conclusie van de advocaat-generaal bindt het Hof van Justitie niet. De advocaten-generaal hebben tot taak, in volledige onafhankelijkheid het Hof een juridische oplossing te bieden voor het concrete geschil. De rechters van het Hof beginnen vandaag met de beraadslagingen over het arrest, dat op een latere datum zal worden gewezen.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van de conclusie is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van de conclusie zijn beschikbaar via "Europe by Satellite" ☐ (+32) 2 2964106

² Belastingen, luchthavengelden en toeslagen of vergoedingen voor beveiliging of brandstof die vanwege hun aard niet kunnen worden overgelaten aan de beoordelingsvrijheid van de marktdeelnemers en die de Uniewetgever in voornoemde verordening specifiek en apart vermeldt.

³ Artikel 23 van voornoemde verordening.

⁴ Zie in dit verband het arrest van het Hof van 19 juli 2012, *ebookers.com Deutschland GmbH (C-112/11)*, zie ook [PC 105/12](#).